



Pe parcursul preistoriei și a istoriei civilizației umane, vânătoarea animalelor sălbatice a parcurs mai multe etape. La momentul actual, coexistă pe această Planetă mai multe stiluri de vânătoare, practicate de oameni diferiți (băștinași din triburi sau criminali cu arme moderne), diferite ca mobil, diferite în privința consecințelor. La nivelul natural, strămoșii noștri umani aflați în etapa preistoriei, erau omnivori culegând ce găseau dar având și comportament de prădător, o oarecare specie din ecosistemele naturale, la fel ca urșii. A urmat apoi vânătoarea din vitejie, în timpurile medievale apuse. Vânătoarea modernă a devenit un măcel criminal care afectează atât structura și dimensiunea variatelor populații de animale sălbatice, cât afectează genomul sălbăticiunilor și subminează funcționalitatea ecosistemelor.

Procurarea hranei prin vânătoare... mod de supraviețuire. Rudele noastre foarte apropiate, cimpanzeii actuali, sunt vânători pricepuți, vânând maimuțe din alte specii, precum și antilope. Aceste prăzi sunt hăituite, încercuite, există strategii de vânătoare elaborate de diferitele grupuri dintre cimpanzei: un individ-maimuță priceput la vânătoare este mai respectat de membrii grupului în care trăiește. Preistoria umanității a fost derulată într-un mediu natural în care strămoșii noștri erau în contact nemijlocit cu animale sălbatice mici și mari, uneori terifiante, care erau respectate, idolatrizate, dar și prinse în capcane sau vâdate. Oricum, omul nu avea motive să simtă o superioritate față de acele dihănii... la orice confruntare existau șanse mari ca omul să fie prada sau învinsul. Dacă privim vânătoarea în contextul preistoric-istoric, ea era o îndeletnicire care aparținea vieții de zi cu zi. În cadrul cetelor de „oameni primitivi” vânătoarea era o modalitate de a supraviețui, așa cum vânătoarea este modalitatea de supraviețuire a leilor, panterelor, acvilelor sau a șerpilor. Acest tip de vânător este cel care ucide ca un animal de pradă, nu omoară mai mult decât sa-și tempereze foamea și sa-și satisfacă nevoia de blănuri pentru a se apăra de frig. Este un om care trăiește relativ integrat în Natură. Există și acum populații umane care trăiesc la acest nivel, spre exemplu al epocii pietrei sau nici măcar, cum ar fi unele triburi din Amazonia care voit nu au fost contactate de reprezentanți ai civilizației umane globale. Alte populații, triburi din Africa sau Australia, deși păstrează parțial acest stil de viață, în parte au „depășit” aceste condiții ca urmare a activității „omului alb”, cu toate aspectele negative și pozitive pe care le-a produs pe Planetă. Până și acest mod de vânătoare primitivă putea să ducă (sau să contribuie) la dispariția unor specii de animale, cum ar fi mamutul, rinocerul blănos (lânos) sau reprezentanți ai megafaunei măcelărite de oamenii ajunși dinspre Siberia în America de Nord... cei care au devenit populațiile umane amerindiene.

Vânătoarea ca mod de a arăta vitejia, bărbăția și curajul. Acest mod de vânătoare era caracteristic în Europa în Evul Mediu, când vânătoarea nu mai era focalizată pe satisfacerea nevoii vitale de hrană, ci ea reprezenta un privilegiu al clasei aflate într-o poziție socială bună (dominantă...), iar exploatarea erau gonacii. Săracii erau hăituitori, gonaci care scoteau în fața prințului ceea ce merita vânat. Cerbul cu trofeu mare, zimbrul sau ursul din adâncul pădurii erau într-adevăr greu de vânat cu armele care erau la dispoziție la vremea aceea. Era nevoie de iscusință în mânăuirea armelor, de răbdare în așteptarea „vânatului” și rezistență fizică pentru a căuta animalele. Pentru a ajunge în posesia trofeelor, omul trebuia deci să fie rezistent și ager. Lupta dintre un urs și un vânător era relativ echitabilă, omul se putea baza pe inteligența și armele sale, iar ursul pe rezistența sa și pe enorma-i forță fizică. Vânătoarea nu era lipsită de riscuri, puteai să mori ușor deodată cu ursul rănit. Acest mod de vânătoare a dus la extincția

Vânătoarea: crimă împotriva biodiversității

Scris de dr. Peter Lengyel

Luni, 06 Februarie 2012 08:11 - Ultima actualizare Luni, 06 Februarie 2012 11:39

unor animale sau la dispariția lor de pe mare parte a arealului natural: din Europa au dispărut astfel zimbrii, și paralel ursul a fost exterminat din mare parte a "zonei civilizate" etc.

Vânătoarea de viteză se mai practică și acum la unele triburi, la unele populații umane aflate „la un nivel medieval”, unde această activitate este parte a unor ritualuri de trecere de la stadiul de copil la vârsta adultă.

Vânătoarea modernă: interferența în procesele naturale. Selecția naturală versus contraselecția sau selecția pe bunul plac al ucigașului vânător. Este evident că reproducerea la organisme vii, atât la animale cât și la plante, fungi, microorganisme etc, duce la o saturare cu progenituri a mediului de viață, astfel apărând mult mai multe exemplare comparativ cu capacitatea de suport a mediului de viață. «Surplus» există în statistica vânătoarească și nu în Natură. Multe dintre speciile de animale mari au pui puțini, pe care îi cresc și îi îngrijesc o perioadă îndelungată. O problemă este că în perioadele grele, cum este iarna zonelor noastre, numărul de exemplare al variatelor populații de animale sălbatice se reduce ca efect al lipsei de hrană sau a inaccesibilității hranei, al gerului persistent, al bolilor care afectează mai ușor organismele slăbite, al imposibilității retragerii din fața unor prădători naturali care se deplasează mai bine în zăpadă, din dificultatea ascunderii din cauza lipsei vegetației camuflante etc. Seceta, arșița, diferite alte perioade dificile pot și ele diminua populațiile animalelor sălbatice aflate în Natură. Selecția naturală elimină exemplarele incapabile de a trece peste rigorile căreiva perioade nefavorabile. Selecția naturală este în interesul menținerii sănătății și vigurozității populației, pe când intervenția umană este o subminare a acestei vigurozități. În cazurile când intervenția este făcută bine din punctul de vedere al «crescătorului de animale sălbatice», este o selectare care întărește caracterele considerate favorabile, o creștere a «dimensiunii trofeelor», care nicidecum nu sunt interesul animalelor, ci interesul momentan al vânătorului... stabilit de el. Ursul din vestul Europei de-a lungul secolelor, a fost selectat negativ de către vânători, astfel că dimensiunile medii ale celor câteva exemplare actuale sunt foarte reduse, deoarece cele mari au fost împușcate, și astfel nu au mai transmis caracterele lor... Prin vânătoare se poate afecta nu numai dimensiunea populațională, care dacă nu este extrem de redusă, se mai poate redresa, dar se poate degrada chiar esența vieții, genofondul populațional, materialul ereditar pe baza căruia apar indivizii de animale sălbatice... indivizi atât de trecători ca și vânătorii sau ocrotitorii sălbăticiunilor.

Interferențe în dimensiunile populaționale. Împușcarea suprapusă peste mortalitatea naturală în ecosisteme naturale duce la o situație mai dificil de suportat de către populație (comparativ cu mortalitatea naturală neperturbată) și evident la diminuarea prezenței speciilor vânată în peisaj. O astfel de situație desigur că este o interferență nu doar în populația vânată ci în funcționalitatea întregului ecosistem. O abordare vânătoarească este hrănirea animalelor sălbatice: a erbivorelor mai ales pe timpul iernii, iar a urșilor în perioada lor de activitate; această interferență în ecosisteme duce la concentrarea exemplarelor pe lângă hrănitori, și favorizează creșterea braconajului/ vânătoarea lor în aceste zone. Animalele obișnuite să primească hrană de la om, cu timpul nu mai sunt reale animale sălbatice ci sunt atrase în catastrofa capcană care duce către domesticire și deteriorare. Din multitudinea de factori care limitează dimensiunile unei populații naturale, hrana este evident un factor limitativ; în zone cu "management al vânatului", se poate crește artificial densitatea acestora, la fel cum efectivele pot fi dramatic reduse prin braconaj și vânătoare. Ambele variante, atât creșterea artificială a efectivelor pe unitatea de suprafață cât și diminuarea populațiilor, duc la dezechilibre în ecosistemul în cauză. «Controlul prădătorilor» este o altă mârșăvie vânătoarească: pe lângă terfelirea populațiilor de carnivore, mai subminează și funcționalitatea ecosistemelor, din lipsa

reglajului exercitat de prădători asupra ierbivorelor cu care ei se hrănesc în mod natural... ceea ce are evidente repercusiuni asupra ecosistemului în totalitatea sa.

Interferențe vânătorești în genofondul speciilor vâdate. Să presupunem (evident..., teoretic) că vânătoarea nu ar schimba cu nimic dimensiunea populațiilor de animale vâdate și raporturile numerice dintre specii. Totuși, actul vânătorii nu este echivalent cu selecția naturală. Cu siguranță absolută, la 100 exemplare împușcate din specia X, acestea nu vor fi aceleași exemplare care ar fi murit fără intervenția vânătorilor. Vor fi omorâte de vânători 1. exemplare puternice, «cu trofee frumoase», 2. exemplare care nu sunt foarte fricoase și au așteptat apropierea omului la o distanță puțin mai mică decât celelalte, 3. exemplare considerate slabe ca trofeu și care «trebuie eliminate», 4. căzute pradă a hazardului, aici fiind încadrate exemplarele care se plimbau prin zonele unde vânătoarea a fost organizată etc. Cu siguranță, exemplarele împușcate nu sunt cele care de altfel ar fi fost incapabile de a supraviețui; mai mult decât atât, printre ele se află și exemplarele cele mai viguroase... care au trofeecele cele mai mari, din păcate pentru ele, pentru specie și pentru ecosistem... pentru conservarea biodiversității.

În realitățile naturale pradă-prădător, nu există o relație unilaterală de «dominare» a «dominatului». Există o îndelungată coexistență și coevoluție, în care prada este «selectată și îmbunătățită» de prezența prădătorului – care este factorul de selecție naturală; totodată, creșterea performanțelor prăzii face ca prădătorii să fie supuși unei presiuni selective similare... supraviețuind exemplarele viguroase și adecvate situației. Pe lângă aceste «relații bilaterale» pradă-prădător cu presiune selectivă-evolutivă pentru ambele entități, mai există și implicații la nivel de ecosistem: atunci când prădătorul vânează specia x în loc de y, sunt în funcționare mecanisme ecosistemice de păstrare a unor echilibre dinamice, prin care este controlată explozia populațională a unor specii care au tendința momentană de „a scăpa de sub control”; când apare o gradație a căreiva specii de rozătoare, atunci vulpile, bufnițele, șorecarii etc se hrănesc preferențial cu acestea. Dacă nu ar exista asemenea mecanisme, rapid ar apărea situații care să submineze întreaga comunitate de organisme.

La ora actuală, numărul de exemplare a speciilor vâdate/ unitatea de suprafață este redus atât de 1. selecția naturală, normală, care a făcut de miliarde de ani ca doar cei mai adaptați, mai rezistenți și mai puternici să trăiască și să se reproducă, ca și de 2. intervenția omului prin vânătoare, care perturbă structura populațională, împușcă exemplarele cele mai viguroase și mai frumoase, pentru a se mândri cu coarnele sau cu blana lor (cu toate că acești indivizi au în general coarne și blană).

Mobilitatea animalelor sălbatice a făcut posibilă insinuarea perversă... că dacă ele nu sunt în zonă, probabil că au plecat... altundeva. Vânătorii din lumea largă susțineau sus și tare asemenea abordări fără bază reală, fără să recunoască dramaticele consecințe ale masacrelor organizate... care au dus la diminuarea populațiilor de păsări de baltă, la devastarea populațiilor de carnivore mari sau de ierbivore, a tuturor animalelor sălbatice împușcate la grămadă... unele specii dispărând local de pe vaste suprafețe sau dispărând ca specie la nivel global.

Exterminarea marilor carnivore de pe suprafețe uriașe ale continentelor, spre exemplu din vestul european, face ca acele zone să nu mai aibă ecosisteme funcționale... din moment ce nu există carnivore capabile să regleze populațiile de ierbivore mari: ecosistemul își pierde capacitatea de autoreglare.

Am scris și eu cândva în urmă cu mulți ani, despre vânătorul actual identic cu un nemilos Predator (am să caut acel text, cândva). Alpinistul Török Zsolt (din Arad) scria pe blogul său la 31 ianuarie 2012 <http://www.torok.ro> : “Predator, dotat cu arme sofisticate vâna oamenii, iar noi

Vânătoarea: crimă împotriva biodiversității

Scris de dr. Peter Lengyel

Luni, 06 Februarie 2012 08:11 - Ultima actualizare Luni, 06 Februarie 2012 11:39

I-am văzut urât, rău, necruțător și lipsit de sentimente. Desigur, trofeele lui erau umane, iar el este un monstru. Îmi aduc aminte de filmul "Casa de ceară", unde statuile expuse erau de fapt oameni uciși. Dar noi numim aceste filme "de groază" și pentru a ne satisface ipocrizia, montăm o cifră 16 pe ecran. Cifrele însă nu apar decât în cazul filmelor, la știri încă nu am văzut. (...) Violența reală este aprobată și transmisă, dacă s-ar putea și în direct, dar asta nu reprezintă nici un fel de problemă. (...) Evadând (...) în libertate, pe durata unui weekend, apăsăm fără ezitare trăgaciul pentru a doborî pe cel ce trăiește libertatea la care noi doar tânjim."

Constatăm cum din nevoia de a obține hrană (stil preistoric), prin stadiul intermediar de demonstrație de vitejie (stil medieval), vânătoarea actuală (modernă) a ajuns plăcere de a ucide a omului înstrăinat de Natură... incapabil de a admira frumusețea, incapabil de iubire față de sălbăticiuni, incapabil de milă. Vânătoarea actuală este pasiunea diabolică și sadică de a ucide animale sălbatice, barbaria, iraționalitatea și cruzimea fără de margini de a ucide o ființă pentru a îți produce plăcere; la ora actuală, această pasiune este caracterizată de lașitate, practică mișelește din ascunzișuri și cu arme care nu dau șansă de scăpare animalului executat.

Practica vânătorii, prin atitudine, răspândire și masacrul executat, afectează atât structura și dimensiunea populațiilor de animale vâdate, cât afectează genomul speciilor aflate în bătaia puștilor, iar pe lângă asta produce grave prejudicii în ecosisteme, fiind un simbol al distrugerii voite a Naturalului.

Se ajunge la incredibila situație când populațiile animalelor sălbatice ajung la cheremul vânătorilor, care selectează cum cred ei că e bine «în interes vânătorească», animalele devenind ținte mobile purtătoare de trofee, la care se trage din arme aducătoare de moarte. Nu doar individul este omorât, ci sunt eliminate din genofond și genele care ar da exemplarele viguroase sau genele care ar fi în interesul speciei, așa încât evoluția naturală a acestor specii este puternic afectată. Sunt subminate nu doar acele populații și specii care sunt vâdate, ci ecosistemele din care ele ar face parte în mod natural și de unde ele dispar. La fel sunt afectate ecosistemele unde sunt introduse specii alohtone «de interes vânătorească». Se produce astfel o mare amestecătură haotică în care evoluția biologică este pusă pe avarie... Natura este atinsă în cele mai fundamentale procese ecologice și evolutive, totul pentru ca niște (...) să se distreze în timp ce ucid animale din plăcere. Așa cum odată sclavia a devenit interzisă, trebuie să vină o mare schimbare, în numele Omului Uman și al reconcilierii noastre cu Natura : vânătoarea modernă, uciderea din plăcere, trebuie să fie oprită!

Scris la 15 aprilie 2009, cu câteva completări în 2012.

© dr. Peter Lengyel SURSA: <http://peterlengyel.wordpress.com/2012/02/05/vanatoarea-crima-impotriva-biodiversitatii/>